

מסכת יבמות דף סח.

• (דף סז:) היבם....

<p>שומרת יבם בת ישראל לכהן, היבם אינו מאכילה דכתיב "קנין כספו הוא יאכל בו", והא קנין דאחיו הוא</p>	<p>שומרת יבם בת כהן לישראל, פוסלה, דכתיב "ושבה אל בית אביה", פרט לשומרת יבם שאינה ברשותה לשוב, דהא אגידא ביה</p>
--	--

• (דף סז-:סח.) האירוסין....

<p>בת ישראל לכהן, הארוסה אינו אוכלת משום דעולא, שמן התורה ארוסה בת ישראל אוכלת בתרומה, דכתיב "קנין כספו הוא יאכל בו", ומה טעם אמרו אינה אוכלת, גזירה שמא ימזגו לו כוס בבית אביה ותלך ותשקה לאחיה ולאחותה</p>	<p>בת כהן לישראל, פוסלה, דהא קניא בהויה, ומשעת הויה איפסלה, כדכתיב "ובת כהן כי תהיה לאיש"</p>
--	---

• (דף סח.) והחרש....

<p>בת ישראל לכהן שהוא חרש, אינו מאכילה, ד"קנין כספו" אמר רחמנא, והאי לאו בר קנין הוא</p>	<p>בת כהן לישראל שהוא חרש, פוסלה, דהא קניא בתקנתא דרבנן דחרש, דאע"ג דלאו בר דעת הוא, תקינו ביה רבנן נישואין</p>
--	---

מסכת יבמות דף סח.

• וכן תשע שנים.... קושית הגמ'....

קס"ד בשומרת יבם לבן תשע ויום אחד. קושית הגמ' - למאי....	
<p>ואי לומר שאינו מאכילה אע"פ דחזי לביאה, הא אפילו גדול ממש לא מאכיל, דלאו קנינו הוא, וכמו שאמרנו שהיבם אינו מאכיל?</p>	<p>אי למיפסל, קטן נמי מיפסל פסיל, ומאי איריא בן ט', אפילו פחות מבן ט' נמי פוסל, דהא לא קרינן בה "ושבה אל בית אביה"?</p>

• תירוץ של אביי בענין "ובן תשע שנים...."

הכא ביבם בן תשע שנים ויום אחד הבא על יבמתו עסקינן,	
<p>קמ"ל דעשו ביאת בן ט' שנים ויום אחד כמאמר בגדול ואינו מאכילה</p>	<p>סד"א הואיל ומדאורייתא קניא ליה, וביאתו ביאה, אימא לוכיל,</p>
<p>לפי ביאורו של אביי, רק הדין של "לא מאכילין" הולך על בן תשע שנים, אבל הדין של "פוסלין" לא נאמרה לענין בן תשע שנים, אלא על עובר ויבם ואירוסין וחרש, שאפילו בלא הביאת בן ט', השומרת יבם פסולה מטעם שומרת יבם, וכמו דתני במשנתנו קושית רבא על אביי - אי הכי, למה לי למיתני סיפא דספק בן ט' ספק אינו בן ט', דנחשב כמו שהוא בן ט', הלא אפילו ודאי בן ט' אינו מאכיל, כ"ש שספק בן ט' אינו מאכיל?</p>	

• תירוץ של רבא בענין "ובן תשע שנים...."

זה דתני בן תשע שנים ויום אחד, מדובר בפסולי יחוס כגון ממזר ונתין,	
<p>וספק בן ט' נמי פסולה מלאכול תרומה</p>	<p>שאם בן ט' שנים ויום אחד של פסולי יחוס בא על בת כהן, פסולה מלאכול תרומה</p>
<p>לפי ביאורו של רבא, רק הדין של "פוסלין" הולך על בן תשע שנים, אבל הדין של "אין מאכילין" לא נאמרה לענין בן תשע שנים, אלא על עובר ויבם ואירוסין וחרש, שפשוט הוא דאינו מאכילה, שהרי כל הפסולים אינם כהנים</p>	
<p>תירוץ הגמ' - לעולם רישא וסיפא מיירי בפסולין, ורישא בפסולי קהל כגון נתין וממזר, וסיפא בפסולי כהונה כגון חלל, ואע"ג דתני אין ראויין לבא בישראל, לא מיירי אלא בכהונה, דמרישא הוה אמינא פסולי קהל הוא דפסלי, אבל ביאת חלל לא, להכי תני סיפא משנה יתירה לאשמועינן חלל</p>	<p>קושית הגמ' - הא תני בסיפא (דף סט.). של המשנה, דאם אינן ראויין לבא בישראל, הרי אלו פוסלין, וא"כ אין לפרש שרישא של משנתנו בפסולין, אם סיפא של משנתנו בפסולין?</p>

מסכת יבמות דף סח.

• ברייתא

בן ט' שנים ויום אחד שהוא.....	
אסור לבא בקהל	גר עמוני או גר מואבי
יש איסור עשה עד דור שלישי לבא בקהל	או גר מצרי או גר אדומי
יש איסור של "לא תתחתן במ" דסתם כותים גירי אריות הן	או שהוא כותי או שהוא נתין
	או שהוא חלל או שהוא ממזר
דאם בת כהן היא, פסולה מן התרומה, ואם בת לוי או בת ישראל היא, פסולה להנשא לכהונה עולמית	שאחד מהן באו על כהנת לוי וישראלית, פסולה
<p>רבי יוסי אומר כל שזרעו פסול, פוסל, וכל שאין זרעו פסול, אינו פסול,</p>	
<p>רשב"ג אומר, כל שאתה נושא בתו, אתה נושא אלמנתו, וכל שאין אתה נושא בתו, אי אתה נושא אלמנתו, ובגמ' לקמן מפרש מאי קאמרי ר' יוסי ור' שמעון, ומאי פלוגתייהו</p>	

מסכת יבמות דף סח

• מנא הני מילי...

מנא הני מילי שבעילת פסולים פוסלת את האשה מלהנשא לכהונה ומלאכול תרומה?	
פסוק	לימוד
"ובת כהן כי תהיה לאיש זר... בתרומת הקדשים לא תאכל"	שביאת פסול פוסלת אותה מאכילת תרומה,
"ובת כהן" מיותר, דכבר דיבר ביליד ביתו, והיה לכתוב "כי תהיה..." ***	ללמד שביאת פסול פוסלת אפילו בת לוי ובת ישראל לאכילת תרומה
מדכתיב "בתרומת הקדשים", ולא כתיב 'בקדשים'	יש עוד לדרוש "כי תהיה" לליקוחין גמורים, ולאשמועינן בבת כהן הנשאת לישראל, ונתאלמנה או נתגרשה, כשהיא חוזרת לבית אביה וזרע אין לה, אינה חוזרת "לתרומת הקדשים", דלא תאכל במורם מן הבהמה דהיינו החזה ושוק של שלמים, דאינה אוכלת החזה ושוק כשאר אחיות האוכלות
"ושבה אל בית אביה כנעוריה מלחם אביה תאכל"	בת כהן שנשאת לישראל, יש איסור עשה לאכילת תרומה, מדקאמר "ושבה...", מכלל דמעיקרא לא אכלה, והיינו עשה, דלאו הבא מכלל עשה, עשה הוא
"וכל זר לא יאכל קדש, תושב כהן ושכיר לא יאכל..."	זר גמור, יש לאו באכילת תרומה
"ובת כהן... וכל זר לא יאכל בו" לרבות בת כהן שנשאת לישראל	בת כהן שנשאת לישראל, מלבד העשה, יש לאו באכילת תרומה
מדכתיב "וכל זר" ולא כתיב "זר"	יש לדרוש עוד דרשה של ר' יוסי בר' חנינא, דזרות אמרתי לך ולא אנינות, דאונן מותר בתרומה
*** מתחילה למד הגמ' כדא"ר אבא אמר רב במקום אחרת שכתוב שם "ובת כהן" ודרש דרשה אחרת מדכתיב "ובת" ולא כתיב "בת", ה"נ יש לדרוש מבת "ובת", ולפ"ז הדרשה אינו אלא לפי ר"ע שדריש ווין, ועכשיו דאמרין "ובת כהן" קרא יתירא הוא, יש לדרוש לרבות בת לוי ובת ישראל אפילו להחכמים שפליגי על ר"ע	

מסכת יבמות דף סח:

• אשכחן לתרומה....

<p>אשכחן שביאת פסול פוסלת אותה מאכילת תרומה, לכהונה מנלן, מנין לנו שהאשה נפסלת אף מלהינשא לכהונה?</p>
<p>כשמרבינן ביאת פסול לבת לוי וישראל, ע"כ ליפסל להינשא לכהונה, דבת לוי ובת ישראל אינה אוכלת בתרומה</p>
<p>אינה ראיה, די"ל דשפיר שייך איסור אכילת תרומה לבת לוי ובת ישראל, וכגון שהיא אוכלת משום בנה שיש לה מכהן, וא"כ מנלן שנפסלת אף מלהנשא לכהונה?</p>
<p>באמת הוי ראיה, דלא צריך ריבוי לפסולה מתרומה, דזה דפסולה מתרומה יליף מק"ו מבת כהן דמותרת לאכול תרומה מכח קדושת עצמה, ובכל זאת פוסל אותה אדם פסול בביאתו, א"כ בת לוי ובת ישראל שאינה אוכלת אלא מחמת בן שיש לה מכהן, כ"ש שיפסול אותה אדם פסול בביאתו, ואלא מאי שהרבי של בת לוי לפוסלה להינשא לכהונה</p>
<p>אינה ראיה, די"ל להיפך, שדוקא בת כהן, כיון שגופה קדוש בקדושת כהונה, פוסל אותה אדם פסול בביאתו, אבל בת לוי ובת ישראל, שאין גופה קדוש בקדושת כהונה, אינו פוסל אותה אדם פסול בביאתו, וא"כ צריך הריבוי לפוסלה לתרומה ואכתי לא ידעינן דנפסלת לינשא לכהונה?</p>
<p>אה"נ דצריך הריבוי של "ובת כהן" לרבות בת לוי ובת ישראל לפוסלה לאכילת תרומה, וזה דנמי פסולה להינשא לכהונה יליף מק"ו מגרושה, דמה גרושה שמותרת בתרומה, אסורה להינשא לכהונה, זו הנבעלת לפסול, שאסורה בתרומה, אינו דין שאסור להינשא לכהונה</p>
<p>ואע"פ שאין מזהירין מן הדין, אין זה אלא גילוי מילתא בעלמא</p>

If you would like the shakla vetarya summaries emailed directly to you (before it is posted on the website),
or to give feedback, please email blumenfeldyaakov@gmail.com.